

www.unijailr.org

УНИЈА

БИЛТЕН

Број 1. Год. I Београд септембар 2004. Бесплатан примерак

REGI NIKS ДИРЕКТОР КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА ПОВРАТАК И ЗАЈЕДНИЦЕ УНМИКА У ПРИШТИНИ

САРАДЊА СА РАСЕЉЕНИМ ЛИЦИМА

Иако су и 2003. и 2004. година, проглашене годинама повратка Срба и другог неалбанског становништва на Косово и Метохију, овај процес не иде обећаном брзином. Напротив, након мартовских догађаја, број расељених лица се повећао. Према најновијим подацима Координационог центра у првих шест месеци на Косово се вратило 856 лица, од којих само 254 лица српске националности. Колико су тачни ови подаци? Да ли УНМИК располаже неким другим? Колико се расељених лица вратило у одређене регионе на Космету? **Ексклузивно за "Билтен Уније" на ова питања одговара Пеги Хикс, директор УНМИК-ове Канцеларије за повратак и заједнице.**

Пеги Хикс

Постојала су велика очекивања, заснована на конкретним чињеницама да би могло доћи до реалног прогреса повратка у 2004. години. Нажалост, слажем се са Вашом констатацијом, да се повратак у текућој години није померио унапред. Насиље у марту је представљало велики корак уназад за цео процес. Због тих догађаја, пројекти које смо очекивали да започну у пролеће, кренули су тек сада и они већ показују одређене резултате. Најављени повратак косовских Срба очекује се до краја године у Сигу и Брестовик (општина Пећ), Бабљак (Урошевац), у долину Жупе (Призрен) и Видање (Клина).

Када говоримо о подацима које сте добили од Координационог центра, они су слични онима које је сакупио УНХЦР, које ја сматрам тачним. Подаци УНХЦР-а, показују да се 1.300 људи вратило на Косово до 31. августа, што представља 40 процената од броја повратника за исти период прошле године. Статистике УНХЦР-а укључују и појединачне податке по регионима, општинама чак и заједницама. Према њима до краја августа, гледано по регионима те бројке изгледају овако: Призрен 236, Ђилиане 204, Митровица 165, Пећ 358 и Приштина 337 повратника.

• Да ли је ишај повраћак био организован или индивидуалан и колико, по Вашим проценама, очекујете повраћеника до краја године?

Уопштено гледано, организовани пројекти повратка представљају мање од половине укупних. Бројке варирају из године у годину, али отприлике 70 процената, представљају индивидуални пројекти. Важно је нагласити да ми пружамо подршку за обе врсте повратка, јер су обе врсте од битне важности за процес враћања. Очигледно, неки људи нису у могућности да се појединачно врате, на пример, у случајевима када је село порушено и читава инфраструктура треба да се обнови. Ово се, на пример, догађа и ове године у селима око Новака (Призрен). Појединачан повратак је подржан од стране БПРМ-а, УНХЦР-а и РПФ-а. РПФ је доступан породицама којима је потребна помоћ у обнови кућа, као и економска помоћ. До сада РПФ је обновио више од 100 кућа и

Поштовани читаоци!

Прег Вама се налази први број Билтена Уније, гласила Уније, асоцијација удружења интерно расељених лица са Косова и Метохије.

Шест удружења и пет придружених чланица који сачињавају Унију, окупило се око заједничког циља да помогну интерно расељеним лицима у решавању њиховог коначног стањуса, било да се они желе одредити за повраћак или интерприсати у локалну средину. Издавањем овог Билтена, које финансијски помаже УНХЦР, расељеним лицима желимо, објективним приступом, пружити важне информације о томе шта се ради на питању повраћака, слободе кретања, реконструкцији њихових домова, помоћи у реализацији малих и средњих пројеката, али и упознати их са широким спектром духовне и културне баштине на Косову и Метохији. Очекујемо да ће свако од вас пронаћи бар неку информацију која ће му бити од користи, а истовремено вас позивамо на сарадњу у погледу предлагања тема, избора саговорника, и било којих других добронамерних иницијатива.

Чланови УО Уније

помаже више од 100 породица да се лакше врате својим домовима.

За мене је веома тешко да предвидим број повратника који ће се вратити ове године, пошто су то индивидуалне одлуке које треба да донесу саме породице. Као што је споменуто, постоји одређен број пројеката повратка Срба и осталих заједница у сваком региону Косова. Ако се повратак настави оваквим темпом, имаћемо отприлике 2.000 повратника ове године. Потребно је узети у обзир и чињеницу да од марта месеца имамо отприлике 2.200 ново расељених лица. Надамо се, да ће већина ових људи бити у могућности да се врати када се заврши обнова њихових домова и када приме обећану помоћ од 2.000 евра од стране владе Косова. Обнова кућа би требало да се заврши у октобру и тада ћемо знати много више о броју повратника, расељених након мартовских догађања.

• Безбедност и слобода кретања су основни услови који би требало да буду испуњени како би повратак кренуо. Приликом нашег обилазка Косова од 31. августа до 4. септембра, приметили смо да има и позитивних примера. Најављен је повратак у села Смаћ и Горњу Србицу у Призренском региону, као и у оштину Гњилане. Да ли има више таквих светлих примера?

Као што сте рекли, у Призрену и Гњилану преовлађују најбољи услови по питању безбедности и слободе кретања за све етничке заједнице на Косову. Постоје и друга места где се ситуација такође побољшава. На пример, за српску заједницу у Косовом Пољу која је много пропатила за време мартовских нередата, уложени су велики напори на реконструкцији школе и српска деца су се вратила у обновљену школу. Ја сам такође импресионирана радовима који су у току у Пећком региону (општине Пећ, Клина и Исток). Слобода кретања у том региону још увек представља проблем, али се клима за повратак побољшава и пројекти повратка напредују.

• У последње време, доста се појемисало око реконструкције објеката у Белом Пољу поред Пећи. Према неким информацијама које су навели поједини медији, реконструисане су све куће, док је на пример, омбудсман за Косово Марек Новицки тврдио да су реконструисане само две куће. Може ли нам давати поширну информацију о томе, и како уопште шече процес обнове кућа у осталим срединама на Косову које су сјаљене у немилим мартовским догађањима?

Што се тиче Белог Поља, екипа Комисије за обнову посетила је то место непосредно после омбудсмана Новицког и потврдила да је 19 од 24 куће потпуно обновљено. Неки мањи проблеми на које су указали корисници су отклоњени. За пет кућа власници нису потписали потврду о завршеној обнови, јер су се њихове замерке односиле на снабдевање водом и струјом, а не на саме радове на кући. Мислим да забуна, можда, настаје због општих стандарда који су установљени програмом за

реконструкцију кућа које су оштећене или уништене у мартовским догађањима. Наиме, по том програму, те куће се обнављају да буду исте као што су раније биле. Тај програм се разликује од хуманитарних програма који помажу повратнике у другим случајевима у којима изграђене куће и њихова величина зависе од броја чланова породице. Косовска влада се обавезала да ће куће које су оштећене у мартовским догађањима изградити према стандардима по којима су биле изграђене разорене куће. Ти домови на већини места су обновљени према вишем стандарду од онога који важи за уобичајен програм повратка. У Белом Пољу, куће које су разорене у марту изграђене су по хуманитарном програму обнове, а то значи да објекти који су тада разорени нису били исти као оригинални домови становника Белог Поља. Што се тиче других локација, куће су поново изграђене онако како су изгледале у марту, што је за неке значило да нису "дovршене".

Биографја

Пеги Хикс је стигла на Косово средином августа 2002. године и постављена је на место директора УНМИК-ове Канцеларије за повратак и заједнице. Пре ове функције, радила је као заменик Високог представника за људска права у БиХ на примени људских права и демократизацији Дејтонског споразума. На просторима бивше Југославије радила је и као саветник за људска права у мисији УНПРОФОР-а у Загребу.

Од 1. септембра је 87% оштећених или разорених кућа у мартовским догађањима обновљено или је обнова у току. У овом моменту обновљено је 481 кућа од укупно 937, укључујући 393 куће које су мање оштећене (категорије И и ИИ) и 88 кућа које су биле разорене (категорије ИВ и V). Школе у Обилићу и Косовом Пољу су обновљене. По плану, програм реконструкције кућа треба да буде завршен у октобру.

• Да ли се обнова после мартовског насиља равномерно одвија у свим регионима?

Комисија за обнову усмерава једнаке напоре за обнову у свим регијама и општинама, али нису све регије једнако погођене. У Приштинском и Митровачком региону има највише посла, док га у пећкој регији има најмање.

• У којој мери је обећана помоћ од 2 хиљаде евра за намештај и кућне приборе довољна да се затворне нови животи? Може ли се та помоћ повећати? Да ли ће се и када, обнављати доскопске и помоћне зграде у сјаљеним селима?

Помоћ од 2.000 евра је намењена да би се помогло домаћинствима да купе основно покућство, како би могли што пре да се уселе у своје обновљене или новоизграђене куће. Висина ове помоћи је утврђена на основу владине одлуке и не треба очекивати да ће се висина те суме променити. Иако то није велик новац, мислим да је важно рећи да добар део повратничких породица добија мање од

половине те суме из програма хуманитарне помоћи. Дакле, помоћ од 2.000 евра је само помоћ за елементарни почетак и требало би да је довољна за куповину основног намештаја и кухињских потрештина. Косовска влада је одлучила 8. септембра да отпочне са реализацијом програма обнове помоћних зграда, укључујући и оне пољопривредног карактера. По том програму ће власници кућа добити компензацију на основу врсте, величине и степена оштећења помоћне зграде. Са тим средствима ће корисници моћи да обнове своје помоћне зграде на начин како они то буду хтели и да ангажују извођача кога они желе.

• Шта је са повраћком у урбане средине и да ли Хабишај врши исељавање узурпатора из српских станаова? Ко се усељава после шкога у ше станове?

Повратак у градске средине је било теже реализовати у поређењу са повратком у руралне области због проблема везаних за кашњење у решавању захтева за повраћај имовине и за слободу кретања. Велики напредак у погледу повратка у градове представља чињеница да је Дирекција за повраћај кућа/станаова (ХПД) током прошле

Обнова сјаљених кућа у маршовском насиљу

године решила 17.000 захтева од 27.000 које је примила. То значи да ће они који хоће да се врате у своје узурпирание домове сада имати законски основ за њихов повраћај. ХПД контактира особе чији су захтеви за повраћај решени и том приликом их питају да ли им је потребна информација у погледу повратка. Невладине организације се обраћају онима који желе да се обавесте о свом повратку и ми са њима можемо заједно да радимо како бисмо помогли њихов повратак. Ми такође тражимо начине да помогнемо породицама да се врате у градске средине, више у мањим групама него појединачно, јер ће то помоћи разрешавању њихових безбедносних бојазни. Треба напоменути, да се у урбаним срединама већ спроводе бројни пројекти, мада се они првенствено односе на несрпске заједнице. У те пројекте спадају

повратак у Абдулах Прешево (Гњилане), Ђаковицу, Моравску улицу (Приштина), Ораховац (Призрен) и насеље Ситница 2 у јужној Митровици.

Када ХПД изда решење, полиција може да исели узурпатора. Боље је, међутим, да те куће не остану ненастањене и зато треба временски ускладити да власник може да се врати или да се његова кућа/стан ставе под управу ХПД-а. У том случају, ХПД може привремено да смести у те куће/станове социјалне случајеве. Када власник изрази жељу да се врати у свој дом, ХПД мора да му то и обезбеди.

• Пре неколико дана владика Артемје је у Београду, на конференцији за шламју, изнео погдашак да до сада ниједан евро није гаи за реконструкцију сјаљених српских светиња. Због чега се касни са обновом унишћених цркава?

Обнова верских објеката изискује много већу стручност него што је то случај са појединачним кућама. Комплетна процена, којом је руководио Савет Европе, урађена је у априлу и мају и о томе постоји извештај. После дужих разговора са Православном црквом, Министарство за културу је потписало 28. јуна "Меморандум о разумевању" у погледу принципа обнове цркава. На основу тог меморандума, успостављен је Комитет за обнову верских објеката који је почео са радом 18. августа. Тим комитетом председава представник Савета Европе и у њему седе представници Православне цркве, Министарства за културу Србије и Косовске владе. До сада је одобрено 4,2 милиона евра из косовског буџета за обнову верских објеката. То је довољна сума новца за радове које треба хитно обавити пре доласка зиме, али ће комплетан програм изискивати више средстава. У току су разговори о могућности да се организује донаторска конференција како би се прикупила додатна средстава.

• Колико ће за Вашу мисију значаји долазак Ђоси. Петерсена на њено чело и да ли ће бићи више контакаша са државним орѓанима Србије и Државне заједнице Србије и Црне Горе, као и са невладиним сектором?

Г. Петерсен је осведочен бранилац права избеглица и расељених лица највећим делом своје каријере. Он је много година радио са Високим комесаријатом УН-а за избеглице, тако да веома добро разуме ситуацију расељених лица са Косова, и важност пружања помоћи онима који желе да се врате свом дому. За кратко време његовог боравка на Косову, он је већ демонстрирао своју личну посвећеност уочавању проблема безбедности, слободе кретања и повратка на Косово. УНМИК већ има веома добру сарадњу са представницима српских власти на овим пољима, укључујући и Координациони центар и Црвени крст СЦГ-а, као и са удружењима расељених лица. Знамо да је појачавање сарадње са самим расељеним лицима кључ за напредак повратка, и унапред се радујемо наставку сарадње са институцијама Србије на овом пољу.

ПРЕДСТАВНИЦИ УНИЈЕ У ПЕТОДНЕВНОЈ ПОСЕТИ КОСОВУ И МЕТОХИЈИ

ОТВОРЕНО О ПРОБЛЕМИМА

Четворочлана делегација Уније асоцијација интерно расељених лица са Косова и Метохије коју су чинили **Владимир Черечина**, извршни директор, **Златко Маврић** и **Бранислав Скробоња** чланови Управног одбора и **Жељко Ђекић** новинар Уније, у циљу провођења пројекта побољшања информисаности, боравила је почетком овог

Маршрута представнике Уније по Косову и Метохији

месеца пет дана на простору Косова и Метохије. Том приликом представници Уније имали су низ сусрета са великим бројем припадника локалне албанске заједнице, међународних привремених институција, као и са преосталим Србима и другим неалбанцима на Космету.

Сусрети са представницима албанске локалне заједнице најкраће речено били су шаренолики, у зависности од средине до средине. Првог дана боравка представнике Уније је примио **Мустафа Плана**, председник Извршног

Сасијанак са Мустафом Планом, председником ИО Јужне Митровице

одбора СО Митровица, односно њеног јужног дела. Он нас је упознао са тренутном ситуацијом у овом подељеном граду, истакавши да се о сваком проблему мора разго-

варати и решавати их, упркос свему ономе шта се у последње време тамо догађало. Када је међуетнички дијалог у питању и сам је у више наврата био иницијатор међусобних састанака представника различитих конфесија, односно православних свештеника и муслиманских верских поглавара, на којима се разговарало о посетама богомољама и гробљима са једне и друге стране града. Нажалост, додао је наш саговорник, све те активности престале су након мартовских догађаја. Што се тиче повратка Срба у јужни део Митровице, ићи ће тешко, сматра Плана, исто као и повратак Албанаца у северни део града. Говорећи о последицама мартовског насиља, Плана тврди да је у току реконструкција српских кућа у разрушеном селу Свињаре, које се налази југоистично од Митровице, и да локална заједница у сарадњи са владом

Првоизграђена кућа у селу Свињаре, септембар 2004.

Косова по том питању предано ради. За разлику од њега **Милорад Радивојевић** представник овог села, није био таквог мишљења. Радивојевић каже, да иако је све договорено и када су потписани уговори за обнову кућа да се оне раде од темеља, то није испоштовано, исто као ни динамика извођења послова. У првој фази обновљено је 30 кућа, мада највећи број њихових власника није задовољан начином на који је то урађено. Тренутно, у другој и трећој фази обнавља се 57, односно 40 кућа, а тек је расписан тендер за још десет преосталих. Занимљиво је истаћи да српске фирме нису обавештене о расписивању тендера и све радове изводе албанска, углавном приватна, предузећа, каже Радивојевић и додаје да ће се зацртани рок за реконструкцију кућа (крај октобара) тешко испоштовати. О повратку људи у обновљене домове још је рано говорити.

Они, обично, у Свињаре долазе у 10 сати локалним возом из Звечана, где су и смештени у више колективних центара. Враћају се у пола три. Безбедност и слобода кретања, према њиховим речима још увек не омогућују безбедан повратак.

У Истоку нишња ново

Другог дана путовања обишли смо општину Исток. Овде представници локалне заједнице нису нашли времена да се састану са делегацијом Уније. Али зато јесу представници међународних привремених институција и

Љуг - српски гео града Истока

УНХЦР-а. Заједно са њима у Истоку смо обишли српско градско насеље Љуг, које је тотално разорено, затим село Драгољевац које се налази у исто таквом стању, а потом се упутили у село Грабац у општини Клина. Са присутним мештанима разговарали смо о проблемима који их муче. Пре свега и овде је слобода кретања истакнута као основни проблем. Мештани не могу да обрађују своја имања, живе углавном од хуманитарне помоћи, а доласком јесени млађа популација (ученици и студенти) одлазе на даље школовање у северну Митровицу или у унутрашњост Србије. О стању у Грабцу, Бичи и евентуал-

Разговор са мештанима Грабца

ном повратку у село Видање разговарали смо са представницима локалне самоуправе и администратором општине др **Исмаилом Илмазијем**. Председник општинске канцеларије за заједнице **Сабит Курбаш**, говорећи о превазилажењу тренутне ситуације, за разлику од подпредседника општине Клина Пренк Ђјетаја, нагласио је да

би ипак Албанци, као већинско становништво на овом простору, требало да први пруже руку помирења што би без сумње олакшало повратак расељенима. Наредна дестинација коју смо посетили било је село Бело Поље поред Пећи. Ово село је свакако специфично, јер је у последњих пет година два пута спаљено, а његови становници

Бело Поље - Парохијски дом, спаваоница

заслужују дивљење, ако ни због чега другог, оно због жеље да остану у својим домовима. Њих двадесетчетворица тренутно живе, у три просторије обновљеног парохијског дома, од којих је једна намењена за спремање хране, друга служи као спаваоница, а трећа за трпезарију и дневни боравак. **Миле Васић** представник села позвао је све мештане да се врате и да прихвате локалну власт.

Позив урбаном Србима да се врати

Трећег дана посете, у селу Подгорце (општина Витина) мештани овог села имали су прилике да у отвореном разговору изнесу своје мишљење о тренутном стању локалном администратору **Хамит Иласи**, председнику Извршног одбора општине Витина **Хабит Хоџи** и представницима АРЦ-а, који су вршили реконструкцију кућа. Затим смо обишли једну од мештанки Витине која је са болесном мајком читаву зиму провела у склепаној дрвеној бараци у ишчекивању да јој се обнови спаљена кућа.

Витина - у ишчекивању уселења у обновљену кућу

РЕПОРТАЖА

Приликом обилска, радови на обнови куће били су у пуном јеку, тако да ће ова породица зиму највероватније дочекаати у много бољим условима. Једна од светлијих тачака овог путовања била је посета градоначелнику Гњилана **Лутфи Хазирџију**. Он је један од ретких градских челника који је отворено изразио позив урбаним Србима

Председник СО Гњилане, Луџифи Хазирџи и оштински администратор Алмаз Зерихун

да се врате, поновивши то више пута у разговору са представницима Уније. Овом састанку су били присутни и готово сви. Поред Гњиланског, Призренски регион је до мартовских догађаја био изузетно отворен за повратак расељених. Након краћег затишја, захваљујући између осталог, и активностима чланица Уније, процес повратка је поновно активиран. У то смо се имали прилике уверити лично присуством на Општинској радној групи. Најважнија тачка овог састанка била је повратак расељених лица у Смаћ и Горњу Србицу, на коме су представници локалне заједнице, пре свих председник СО Призрен **Екрем Круезију**, то отворено подржали. Након овог састанка делегацију Уније примио је локални администратор општине Призрен **Аџаи Мисра**. Тема разговора била је заједничка сарадња на изради евентуалних концепт папира за повратак расељених у ову општину.

Министар координатор Владе Косова при УНМИК-у, Зенун Пајазитиџи

Разговоре у Приштини водили смо са министром координатором владе Косова при УНМИК-у **Зенуном Пајазитиџем**. Њега су чланови Унијине делегације известили о циљевима ове посете и о ономе како они виде стање на Косову и Метохији. Искоришћена је и прилика да министра Пајазитиџа упознамо са проблемима којима се сусрећу мештани Белог Поља, и он је обећао своју помоћ око решавања тих проблема, али и око повратка расељених у села Смаћ и Горњу Србицу у општини Призрен. Делегација Уније затим је обишла интерно интерна расељена лица у бившем Средњошколском центру у Обилићу. Становници овог избегличког центра смештени су у згради

Контејнери у избегличком центру у Обилићу

и контејнерима. Окружени су жицом, а чувају их припадници КФОР-а. За време наше посете деца нису похађала новоизграђену основну школу у центру Обилића, због тога што им није омогућена пратња. На састанку са подпредседником општине госп. Бектешиџем, предочили смо проблеме са којима се сусрећу грађани Обилића и посебно апострофирали спор темпо којим се врши реконструкција кућа. Даљи пут водио нас је до Косова Поља, Преоца, Лапљега села и Грачанице, где смо се упознали са тренутном ситуацијом у овим српским насељима, а сутрадан се упутили пут Београда.

Први дан школе у селу Клокочи

ПОЧЕЛА ОБНОВА МАНАСТИРА СВЕТИХ АРХАНГЕЛА И МАНАСТИРА ДЕВИЧ

СОПСТВЕНИМ СНАГАМА

Поводом почетка обнове манастира Светих Архангела из 14. века и манастира Девич изграђеног у 15. веку, његово преосвећенство епископ рашко - призренски Артемије и протосиђел Симеон, одржали су у Београду, почетком месеца, конференцију за штампу.

Артемије, изразивши жаљење што, како он каже, међународна заједница, упркос свим обећањима, није по овом питању предузела било какве конкретне потезе.

Новинарима се обратио и протосиђел Симеон, настојатељ манастира Бањска, рекавши да СПЦ жели да саопшти свим релевантним институцијама, као и свима заинтересованима, да

Меморандум о обнови цркава сџављен ван снаге

Епископ рашко-призренски и косовско-метохијски Артемије обавестио је, средином овог месеца, УНМИК да Меморандум о принципима обнове порушених и оштећених храмова, потписан у јуну месецу ове године, више нема правну снагу, јер је међународна Комисија за обнову порушених храмова, преступила договорене принципе и није на путу да испоштује предвиђене рокове. Будући да у свом досадашњем раду поменута Комисија није започела радове ни на једном порушеном или оштећеном православном објекту, нити је у обнову храмова на Косову и Метохији уложен ни један евро,

Св. Архангели

Раџници Раге Неимара у обнови манастира

"Након мартовског погрома на Косову и Метохији, када је за само два дана запаљено или уништено 35 цркава и манастира, недавно је започела обнова порушених светиња. Крајем октобра месеца ове године очекује се довршетак првих објеката у манастирима Девич и Свети Архангели, на којима су радови започети половином августа месеца, чиме ће се створити услови да монаси из контејнера, где сада живе, пре почетка зиме пређу у чврсте објекте. Обнова јача наду да ће оваквим приступом Косово и Метохија остати у границама државе Србије, и да ће уједно бити омогућен повратак прогнаних и обнова свега порушеног" рекао је, том приликом владика

је и поред низа проблема и недостатка безбедности, нарочито у областима где се налазе манастири Девич и Свети Архангели, Црква смогла снаге да започне обнову кључних светиња, те да тако омогући наставак српског бивствовања на местима где је постојала намера да се истреби помен српскога имена.

Радови добро напредују и поред свих објективних тешкоћа, а обнову изводи Епархија рашко-призренска преко свога Епархијског центра "Раде Неимар", уз сарадњу и сагласност Републичког Завода за заштиту споменика из Београда, који је издао мере техничке заштите за израду пројеката и извођење радова.

СЛИКАРИ ИЗ ДЕВЕТ ЗЕМАЉА У ЗВЕЧАНУ

У организацији КУД "Звечан", у истименом граду, одржана је сликарска колонија под називом "Соколица 2004". Учесници овог скупа, из девет европских држава, на завршној манифестацији представили су низ вредних ликовних радова, израђених за време десетодневног дружења. Свечаном затварању, поред многобројних грађана Звечана, присуствовали су и Драгиша Миловић, председник СО Звечан, Паскал Фиески, шеф канцеларије ОЕБС-а у Приштини, Паскал Салцано, шеф Италијанске канцеларије у Приштини, која је и финансијски помогла ову манифестацију.

Драгиша Миловић

Паскал Фиески

Паскал Салцано

ИЗ РАДА ЧЛАНИЦА УНИЈЕ

СРЕЋНА ПОРОДИЦА

Сарадња у континуитету

На састанцима које у континуитету организује канцеларија УНХЦР-а у Краљеву, за партнерске организације из јужног дела Србије, редовно присуствују чланице УНИЈЕ из овог региона: "Срећна породица" из Ниша, "Југ" из Краљева, "Завичај за повратак" из Крагујевца и крушевачка канцеларија "Глас Косова и Метохије". Са међународним организацијама које раде пројекте повратка и помоћи интерно расељеним лицима (НРЦ, ДРЦ, ИЦМЦ, АРЦ) размењују се информације, искуства и планови за даљи рад. Поред редовних активности канцеларија локалних НВО, чланица Уније, у реализацији про-

Дeар реадерс,

Тхе фирст иссуе оф Унион Буллетин ис ин њоур хандс. Ит ис тхе нењсплеттер оф Унион оф тхе асоциатионс ИДП-с фрoм Косово анд Метохија. Унион цoмприсес оф сиц регулар мемберс анд севен асоциатед мемберс тхат аре гатхеред ин ордер то фулфилл тхе јоинт аим - тхе асистенце то ИДП-с ин солвинг тхеир финал статус. Тхат меанс тхе асистенце то ИДП-с интересед ин ретурн то тхеир хомес ин Косово анд Метохија ор то бе интегратед ин пресент цoммунити ин Србија. Тхис Буллетин, иссуед тхроугх тхе донатион оф УНХЦР, хас пурпосе то гиве унбисес анд импортант информатион то ИДП-с регардинг тхе активитиес боунд то тхе проблемс оф ретурн, тхе фреедом оф мoвемент, хоусе рeконструктион, грантсфор смалл бусинес, анд цуррент стате оф цултурал анд спиритуал херите оф Косово анд Метохија ас њелл. Еџецтинг тхат еверибодѝ њилл финд ат леаств а фењ интересинг анд усефул информатион, ње киндлѝ инвите њоу то гиве ус њоур суггестионс цонцернинг топицс то бе цoверед, цонверсатионалистс асџелл ас тхе отхер инициативес фор импровемент.

јеката информисања, расељеним лицима је веома битно дати праву информацију, упутити их на могућност прибављања докумената на Косову и Метохији, као и обавестити их о могућностима повратка и асистенције.

БОЖУР

Иди-види посете

И након четири година рада, организација Божур, наставља са својим свакодневним активностима по свим питањима која се тичу расељених лица и њиховом решавању.

На пројекту „ИНФО центара“, Данског савета за избеглице, организација Божур је започела реализацију пројекта у оквиру кога се одвијају иди-види посете. У оквиру ових посета, Божур ће припремити листе за градове Подујево, Урошевац и Обилић, и реализовати их до краја године.

Са америчком агенцијом „АЦДИ-ВОЦА“ организација Божур је на реализацији пројекта „Покрените свој посао“ у оквиру кога ће двадесет породица добити грантове у висини од \$ 2.800, регистровати свој посао и економски се осамосталити. Пројектом је покривена интерно расељена, као и избегла и прогнана популација у Смедеревској Паланци.

Као допринос младима читаве општине Смедеревска Паланка, кренула је реализација „Клуба младих“ са словачком организацијом „Понтис Фоундацион“. Са општином Смедеревска Паланка, потписан је уговор о сарадњи где је општина уступила две просторије у којима ће се одвијати активности клуба.

У наредним бројевима „Билтена“ биће представљене активности осталих чланица Уније: Глас Косова и Метохије, Завичај за повраћац, Југ и Свети Спас.

Оснивачи и чланице Уније

Божур - Смедеревска Паланка,
Карађорђева 58, тел. 026/ 313-893
е-маил: бозур@жверат.нет

Глас Косова и Метохије- Београд
Македонска 25
тел.: 011/ 3373-841
е-маил: гласким@жеунет.ју
Њеб: гласким.цо.ју

Завичај за повраћац- Крагујевац
Карађорђева 17
тел. 034/ 333-219
е-маил: завичај@жинфоскинет

Југ - Краљево, ИВ Краљевачки
Батаљон, ламела, Кеј Д, локал 23
тел. 036/334-064
е-маил: агрковиц@јахоо.цом

Свети Спас- Београд
Балканска 25 и Македонска 25
тел. 011/ 686-161 011/ 3373-834
е-маил: светглас@жеунет.ју
www.светспас.org

Срећна породица- Ниш,
Душанов Базар, купола, локал 223
тел. 018/ 547-184
е-маил: вулицевиц@банкеринтернет

Унија - Београд, извршна канцеларија
Трг Николе Пашића 9/7
тел: 011/3398-705
е-маил: унија@жеунет.ју
www.unija.org

Унија - Канцеларија у Звечану
Бубе Михајловић бб
тел: 028/665-150
е-маил: унија.звечан@жезампро.ју

УНИЈА БИЛТЕН- Главни и одговорни уредник: Жељко Ђекић; Уређивачки одбор: Бранислав Скробоња (председник), Александар Грковић и Златко Маврић (чланови); Технички уредник: Зоран Ђуричанин; Фотографије: Унија, Глас Косова и Метохије, Свети Спас
Адреса редакције: Трг Николе Пашића 9/ВИ, 11000 Београд, тел/факс: 011/339-87-05; е-маил: унија@жеунет.ју
Штампа: "Флеш", Земун; Тираж: 4000 примерака; Бесплатан примерак

ЈУГ

Покрените свој посао

У сарадњи са НВО "ЦИП - Хумана" Београд и НВО "Сфида" Призрен, под покровитељством ЦРС-а, хуманитарна организација "ЈУГ" Краљево тренутно ради на пројекту "Заједничка основа за повратак и реинтеграцију". Основна идеја овог истраживачког пројекта је да омогући што активнију улогу повратника, људи у локалној заједници, као и локалних органа власти у стварању што бољих услова за повратак расељених лица. Тренутне активности су везане на повратак расељених лица из Србије на простор општине Призрен и то у села Мушниково и Горње Село, али и за друга насеља врата повратка у овом програму нису затворена. "Покрените свој посао" је једна од важних активности НВО "ЈУГ", која се односи на развој малих и средњих предузећа у сарадњи са АЦДИ/ВОЦА. Овим програмом пружа се помоћ породицама ИРП које се баве разним занатским пословима у износу од 2.800 \$, уз властито учешће од 25 процената. До краја децембра, треба припремити 30 бизнис планова и презентовати њих десет на месечном нивоу. Крајем октобра кренуће и испорука захтеваног алата. "Југ" у сарадњи са Европском перспективом тренутно ради на селектовању 40 породица које желе да се врате у Бело Поље поред Пећи, а које су тренутно расељене у Краљеву, Крушевцу, Трстенику, Нишу и Горњем Милановацу.

СВЕТИ СПАС

Помоћ у повратку и опстанку

Удружење "Свети Спас" тежиште својих активности (помоћ у повратку и опстанку на просторима Косова и Метохије) у наредном периоду усмерава на територију призренског региона-Норвешки савет за избеглице (НРЦ), Обилићу и пећком Белом Пољу. У ту сврху, поред две канцеларије у Београду, водећу улогу имаће канцеларија и сарадници на Брезовици. Активности на територији Београда, поред помоћи у обиласку домова на Косову и Метохији (НРЦ), засниваће се и даље на бесплатној правној помоћи (Међународна православна добротворна организација (ИОЦЦ) и информисању интерно расељених лица (УНИЈА- УНХЦР). Удржење позива расељена лица са територије СЦГ заинтересована за обилазак призренског региона да се обрате сарадницима ради евидентирања.

ГЛАС КОСОВА И МЕТОХИЈЕ

Нагласак на активностима у медијима

Глас Косова и Метохије основан је по благослову Његовог преосвештенства епископа рашко-призренског и косовско-метохијског гг. Артемија. По његовом владичанском благослову већ пету годину излази и билтен под називом Гласник Косова и Метохије.

Из овога се види да је од самог почетка активности ГКИМ посебан нагласак стављан на медије и активности у њима. То се огледа и у последњих неколико месеци када је ГКИМ помогао при организацији конференција за штампу везаних за освећење манастира Бањска, обнову манастира Светих Архангела и Девича, као и за сведочење Џима Џатраса пред Трибуналом у Хагу. Ваља напоменути и да се у септембру појавио и двоброј Гласника, као и ЦД са свим до сада изашлим бројевима. Они су доступни и на њеб сите ГКИМ-а који је на адреси гласким.цо.ју.

Сем ових активности, успешно је приведен крају и програм правне помоћи расељеним и избеглицима, који се изводио под окриљем ИОЦЦ-а. ГКИМ као члан УНИЈЕ учествује у програму повећања нивоа информисаности, чији је део и новопокренути Билтен Уније, а по донацији УНХЦР-а.